

The cover features a grey background with a series of horizontal, wavy black lines. On the left side, there is a large, abstract, textured drawing with a color gradient from yellow at the top to red in the middle, and blue at the bottom. The drawing has a grainy, stippled appearance.

GRANIN
LUKIO

Opiskelijan opas 2017 - 2018
3. vuositaso

Sisällysluettelo

Tervetuloa opiskelemaan,	3
Kauniaisten lukion toiminta-ajatuksia.....	4
Tietokoneiden käyttö opiskelussa.....	4
Lukiolaisen bisneskoulu-GraniWorks.....	5
Uusi opetussuunnitelma 2016	5
Tuntijako (3. vuositaso)	6
Ilmiöviikko 9. - 13.4.2018.....	7
Lukuvuoden kalenteri.....	7
Arviointiviikot.....	14
Uusinta- ja korotuskuulustelut.....	14
Kouluvilppi.....	15
Opinto-ohjelman muutos.....	15
Kurssin itsenäinen opiskelu.....	16
Poissaolot.....	16
Opiskelukustannukset ja opintotuki.....	17
Arviointi.....	17
Ylioppilastutkinto.....	20
Lukiodiplomit.....	23
Opiskelijan tukeminen ja ohjaus	24
Opiskelun erityinen tuki.....	27
Asiointi lukion toimistossa.....	27
Koulukirjasto.....	27
Tutorit.....	28
Ryhmänohjaajat.....	28
Opettajat ja henkilökunta.....	29
Oppilaskunta	30
Kauniaisten kouluyhdistys ry.....	30
Talon tavat ja järjestyssäännöt.....	31
Kurssiluettelo.....	33
Oppikirjat lukuvuodeksi 2017-2018.....	45

Tervetuloa opiskelemaan, hyvä Kauniaisten lukion uusi opiskelija!

Olet aloittamassa uutta ja tärkeää vaihetta opinnoissasi. Haluan toivottaa sinut tervetulleeksi Kauniaisten lukioon! Koulun henkilökunta on valmiina pitämään sinusta hyvää huolta ja järjestämään sinulle laadukasta lukio-opetusta.

Lukio on yleissivistävä koulu, joka ei valmista sinua mihinkään ammattiin. Oikein käytettynä se on kuitenkin instrumentti, joka johtaa sinua kohti jatko-opintoja korkeakouluissa, ammattikorkeakouluissa tai muissa ammatillisissa oppilaitoksissa. Jos sinulla on selvä suunta olemassa, Kauniaisten lukion tarjonnasta löydät niitä oppiaineita ja kursseja, jotka tukevat tavoitteesi saavuttamista. Jos et ole vielä tehnyt päätöstä, miksi haluat isona niin ei huolta! Lukioaika on kypsymisen ja kasvamisen aikaa. Kokeile ja opiskele laaja-alaisesti, löydät varmasti kiinnostuksen kohteita ja eväitä jatko-opintojen suuntaamiseen. Käytä hyväksesi Kauniaisten lukion vahvuuksia, kuten Lukiolaisen bisneskoulun kursseja ja reaaliaineiden tuntijakokeilun tarjoamia mahdollisuuksia.

Tärkein tehtäväsi lukioaikana on oppia oppimaan ja tekemään sinnikkäästi työtä oppiaksesi ja saavuttaaksesi tavoitteesi. Lukio ei voi opettaa sinulle kaikkia niitä tietoja, mitä tarvitset joskus tulevaisuuden opinnoissa ja työelämässä. Sen sijaan tarjoamme sinulle mahdollisuuden harjaantua oppimisen jalossa taidossa. Kiinnitä siis huomiota, mitä teet opiskellessasi ja miten teet – hyvät tulokset tulevat sivutuotteena. Ole aktiivinen ja pyydä apua, jos sinulla on kysyttävää. Talo on täynnä oppimisen ja opiskelijahuollon ammattilaisia, jotka ovat sinun käytettävissäsi.

Lukion opiskelijana olet tärkeä osa työyhteisöä. Tämän opinto-oppaan tarkoitus on tehdä selväksi säännöt, joiden perusteella tässä työyhteisössä toimitaan. Tutustu oppaaseen huolella ja noudata annettuja ohjeita koulun käytänteistä.

Hyvää matkaa oppimispolulle!

Ilpo Ahlholm
Rehtori

Kauniaisten lukion toiminta-ajatuksia

Kauniaisten lukio on tarjoaa opiskelijoilleen monipuoliset valintamahdollisuudet yksilöllisiin opiskelun painotuksiin. Koulu tukee opiskelijaa kasvussa ja oppimisessa, tavoitteena hyvä elämä ja hyvät valmiudet jatko-opintoihin lukion jälkeen.

Kauniaisten lukiossa opiskelija suunnittelee itse oman lukujärjestyksensä. Näin jokainen opetusryhmä on erilainen – lukuun ottamatta muutamaa kurssia koulun alussa, joka opetetaan omana kotiryhmänä. Kotiryhmä eli ryhmänohjausryhmä on sama koko lukio-opiskelun ajan.

Opiskelijan pakollisiin lukio-opintoihin kuuluu 47 tai 51 kurssia matematiikan tason valinnan perusteella. Loput lukion oppimäärän vähintään 75 kurssista opiskelija valitsee oman kiinnostuksensa mukaan syventävistä tai soveltavista kurseista. Myös muita lukiotasoisia opintoja voidaan lukea opiskelijan kurssikertymään rehtorin hyväksynnän perusteella. Kauniaisten ruotsinkielinen lukio Gymnasiet Grankulla samskola järjestää kaikkia lukiokursseja ruotsiksi. Espoon lukiot ja toisen asteen oppilaitokset järjestävät muille opiskelijoille tarkoitettuja kursseja 8-koodissa. Yliopisto-opiskeluun voi tutustua esimerkiksi opinto-ohjauksen Ohjauspassin avulla. Kauniaisten alueen oppilaitoksista kannattaa huomioida esim. Työväen Akatemian ja Kansalaisopiston kurssitarjoanta.

Opiskelu lukiossa on suunniteltu kestävän kolme vuotta, johon opinto-ohjaus tähtää. Opiskelija voi tarvittaessa nopeuttaa tai hidastaa opintojaan, jos harrastukset tai elämäntilanne niin vaatii.

Kauniaisten lukion opiskelijan oppimista ja kasvua tuetaan järjestämällä hyvät ohjaus- ja tukipalvelut. Opetusryhmät pidetään kohtuullisen kokoisina ja oppimisympäristöön kuuluvat työtilat, välineet ja opetusmenetelmät ovat moderneja, vaihtelevia ja pedagogisesti tarkoituksenmukaisia. Työskentely-ympäristö pidetään viihtyisänä, turvallisena ja terveellisenä. Opettajien työtä tuetaan jatkuvalla koulutuksella ja työyhteisön kehitystä palvelevilla toimintatavoilla. Oppimista suunnataan kohti tutkivaa ja yhteisöllistä oppimista, unohtamatta kuitenkin yksilöllisten oppimisvalmiuksien kehittämistä.

Kauniaisten lukiossa pyritään avoimen, yhteisöllisen ja motivoivan opiskeluilmapiiirin luomiseen. Koulussa opiskelijat ovat tasavertainen osa työyhteisöä. Heitä kuunnellaan ja rohkaistaan vaikuttamaan yhteisiin asioihin, esimerkiksi oppilaskunnan ja työyhteisön tiimien kautta.

Tietokoneiden käyttö opiskelussa

Kauniaisten lukiossa käytetään henkilökohtaista tietokonetta opiskelun tukena. Tietokone on opiskeluväline, jota tulee kuljettaa mukana kaikilla oppitunneilla. Suomen lukioissa siirryttiin sähköiseen ylioppilastutkintoon syksystä 2016 alkaen ja kaikki yo-kokeet ovat sähköisiä vuoteen 2019 mennessä. Tämän vuoksi jokaisella lukion opiskelijalla tulee olla käytettävissään sellainen laite, joka täyttää Ylioppilastutkintolautakunnan asettamat

vaatimukset, ks.

https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/Ohjeet/Digabi/ytl_paatelaiteohje_2017_fi.pdf

Opiskelija voi tuoda kouluun minkä tahansa tietokoneen, joka täyttää YTL:n vaatimukset. Koulu järjestää mahdollisuuden hankkia Opinsys Oy:n kautta opiskelukäyttöön sopivia tietokoneita. Lukio kustantaa tietokoneille opiskelua varten tarvittavat ylläpitopalvelut. Koulurakennuksessa on WLAN-verkko, joka on vapaasti opiskelijoiden käytettävissä. Kaikille uusille opiskelijoille järjestetään lukuvuoden alussa tietokoneen oppimiskäytön kurssi.

Lukiolaisen bisneskoulu-GraniWorks

Kauniaisten lukiossa starttasi syksyllä 2016 Lukiolaisen bisneskoulu. Painotus on talouden ja yrittäjyyden opintokokonaisuus ja yhdistyy lukion omaan GraniWorks-yritystoimintaan, jossa opiskelijat voivat luoda suhteita yrityksiin ja halutessaan perustaa omia start-up yrityksiä.

Lukiolaisen bisneskoulussa opiskelija voi saada ensimmäisen kosketuspinnan yrittäjyyteen, opiskella yrityksen perustamista, tuotesuunnittelua, robotiikkaa, koodausta tai vaikkapa johtamista. Lukiolaisen bisneskoulu tarjoaa opinto-ohjelmassaan monipuolisen kattauksen talouden eri ilmiöihin. Opiskelija on oikeutettu GraniWorks-diplomiin suoritettuaan kahdeksan bisneskoulun opintokokonaisuuden kuuluvaa kurssia. Diplomiin voidaan liittää myös muuta talouteen ja työelämään integroitunutta toimintaa.

Lukiolaisen bisneskoulussa opiskelijat kohtaavat talouden tekijöitä ja asiantuntijoita. Suosituissa GraniTalkseissa startupit kertovat oman tarinansa. Erilaisilla tapahtumilla, vierailuilla ja vierailukäynneillä elävöitetään ja innostetaan oppimista, tarjotaan esikuvia ja avataan kontakteja ympäröivään yrityselämään ja yhteiskuntaan.

Painotuksen sydämenä toimii lukiolaisten oma kaupparekisteriin merkitty yritys GraniWorks, jonka yritysmuoto on osuuskunta. Opiskelijat voivat osallistuvat GraniWorksin toimintaan sekä vastuullisina kehittäjinä, yrittäjinä että työntekijöinä. GraniWorks välittää väliaikaisia työtehtäviä kaikille lukiolaisille, jotka ovat kiinnostuneet tekemään työtä esimerkiksi markkinointitehtävissä, lastenhoitajina, digitalkkareina, siivoojina, esiintyjinä tai muissa lukiolaisille soveltuvissa töissä. Opiskelijat voivat kokeilla myös omaa yritystoimintaa GraniWorksin siipien suojassa.

Lukiolaisen bisneskoulu antaa perusymmärryksen taloudesta ja yrittäjämäisestä toimintatavasta, joista on hyötyä monilla aloilla. Lukiolaisen bisneskoulussa ja GraniWorksissa autetaan opiskelijoita löytämään omat vahvuutensa ja intohimonsa.

Uusi opetussuunnitelma 2016

Suomen lukioissa otettiin käyttöön uusi opetussuunnitelma elokuussa 2016. Uusi OPS koskee vain lukiota 1. ja 2. vuositasojen opiskelijoita. 3. vuositason opiskelijat opiskelevat

edelleen vanhan opetussuunnitelman mukaisesti. Kurssitarjottimessa vanhan OPS:n kurssit on erotettu pienellä v-merkillä esim. v.MAA10.1.

Tuntijako (3. vuositaso)

Kauniaisten lukion 3. vuositasolla noudatetaan Opetushallituksen asetuksen (955/2002) mukaista tuntijakoa.

Oppiaine tai aineryhmä	Pakolliset kurssit	Syventävät kurssit
Äidinkieli ja kirjallisuus	6	3
Kielet		
A-kieli	6	2
B1-kieli	5	2
muut kielet		16
Matematiikka		
lyhyt oppimäärä	6	2
pitkä oppimäärä	10	3
Ympäristö ja luonnontieteet		
Biologia	2	3
Maantiede	2	2
Fysiikka	1	7
Kemia	1	4
Uskonto tai elämäkatsomustieto	3	2
Filosofia	1	3
Psykologia	1	4
Historia	4	2
Yhteiskuntaoppi	2	2
Taito- ja taideaineet	5	
Liikunta	2	3
Musiikki	1–2	3
Kuvataide	1–2	3
Terveystieto	1	2
Opinto-ohjaus	1	1
Pakolliset kurssit	47–51	
Syventävät kurssit vähintään	10	
Soveltavat kurssit		
Kurssit yhteensä vähintään	75	

Tuntijaon mukaisten pakollisten ja syventävien kurssien lisäksi koulun kurssitarjottimessa on vuosittain vaihteleva määrä soveltavia kursseja. Soveltavilla kursseilla voidaan antaa

myös vieraskielistä opetusta. Oppituntien lisäksi opinto-ohjauksessa opiskelijalle annetaan muuta ohjausta. Opiskelija voi opiskella myös useampaa kuin yhtä A-kieltä.

Ilmiöviikko 9. - 13.4.2018

Uuden opetussuunnitelman mukaan lukiossa tarjotaan syventäviä kursseja, teemaopintoja, jotka yhdistävät eri oppiaineita. Näitä kursseja järjestetään erityisellä ilmiöviikolla, joka on 9. - 13.4.2018. Kaikki opiskelijat valitsevat yhden kurssin, joka kestää koko viikon. Kurssit valitaan alkusyksystä. Vahan opsin mukaan opiskeleville ilmiöviikon kurssit ovat soveltavia kursseja.

Lukuvuoden kalenteri

Syyslukukausi to 10.8. - to 21.12.17
Kevätlukukausi ma 8.1. - la 2.6.18

Lomat

Syysloma	ma 16. - pe 22.10.17 (vk 42/17)
Joululoma	pe 22.12.17 - pe 5.1.18
Talviloma	ma 19.2. - pe 23.2.18 (vk 8/18)
Pääsiäisloma	pe 30.3. - ma 2.4.2018

Jaksot

1. jakso	to 10.8. - pe 29.9.
2. jakso	ma 2.10 - ti 28.11.
3. jakso	ke 29.11. - pe 2.2.
4. jakso	ma 5.2. - pe 6.4.
Ilmiöviikko	ma 9.4. - pe 13.4.
5. jakso	ma 16.4. - la 2.6.

1. jakso to 10.8. - pe 29.9.

Vk 32 To 10.8. Lukuvuoden aloitus klo 9 (1.taso) klo 10 (2. ja 3. tasot)
Pe 11.8. Opetus alkaa lukujärjestyksen mukaan

Vk 33 Ma 14.8.
Ti 15.8.
Ke 16.8. Ilm. uusintakuulusteluun
To 17.8.
Pe 18.8. Ryhmäytysiltapäivä 1. vuositason opiskelijoille

Vk 34 Ma 21.8. Uusintakuulustelu (2. ja 3. vuositaso)
Ti 22.8.
Ke 23.8.
To 24.8.
Pe 25.8.

Vk 35 Ma 28.8
Ti 29.8.
Ke 30.8.
To 31.8.
Pe 1.9.

Vk 36 Ma 4.9. Ma 4. - 9.9. Lapin-kurssi
Ti 5.9. 1. vuositason vanhempainilta klo 18.00
Ke 6.9. Info abeille syksyn yo-kirjoituksista
To 7.9.
Pe 8.9.

Vk 37 Ma 11.9. Yo-kuuntelu: ena
Ti 12.9. Yo-kuuntelua: lyhyet kielet
Ke 13.9.
To 14.9.
Pe 15.9. Yo-koe: tekstitaito

Vk 38 Ma 18.9. Yo-koe: ps, fi, hi, fy, bi
Ti 19.9. Yo-koe: ena
Ke 20.9.
To 21.9. Koodin 1 arviointipäivä
Pe 22.9. Koodin 7 arviointipäivä Yo-koe: rua, rub

Vk 39 Ma 25.9. Koodin 2 arviointipäivä Yo-koe: matematiikka
Ti 26.9. Koodin 3 arviointipäivä
Ke 27.9. Koodin 4 arviointipäivä Yo-koe: esseekoe
To 28.9. Koodin 6 arviointipäivä

2. jakso ma 2.10. - pe 28.11.

Vk 40 Ma 2.10. Yo-koe: lyhyet kielet
Ti 3.10.
Ke 4.10.
To 5.10.
Pe 6.10 Abien orjamarkkinat (koodi 1)

Vk 41 Ma 9.10.
Ti 10.10.
Ke 11.10.
To 12.10.
Pe 13.10.

Vk 42 SYYSLOMA ma 16.10 - pe 20.10.

Vk 43 Ma 23.10.
Ti 24.10.
Ke 25.10. Ilm. uusintakuulusteluun.
To 26.10. Koe Kampus -päivä abeille
Pe 27.10. Taksvärkkipäivä

Vk 44 Ma 30.10. Uusintakuulustelu klo 14.30
Ti 31.10.
Ke 1.11.
To 2.11.
Pe 3.11.

Vk 45 Ma 6.11.
Ti 7.11.
Ke 8.11.
To 9.11.
Pe 10.11.

Vk 46 Ma 13.11. 2. ja 3. vuositasojen vanhempainilta klo 18.00

Ti 14.11.
Ke 15.11. Info abeille kevään 2018 yo-kirjoituksista
To 16.11.
Pe 17.11.

Vk 47 Ma 20.11. Koodin 1 arviointipäivä
Ti 21.11. Koodin 2 arviointipäivä
Ke 22.11. Koodin 3 arviointipäivä
To 23.11. Koodin 4 arviointipäivä
Pe 24.11. Koodin 5 arviointipäivä

Vk 48 Ma 27.11. Koodin 6 arviointipäivä
Ti 28.11. Koodin 7 arviointipäivä

3. jakso ma 29.11. - pe 2.2.

Ke 29.11.
To 30.11.
Pe 1.12.
La 2.12. Suomi 100-juhla ja ylioppilasjuhla

Vk 49 Ma 4.12. Adventtilaisuus
Ti 5.12.
Ke 6.12. Itsenäisyyspäivä, lomapäivä
To 7.12. Ilm. uusinta- ja korotuskuulusteluun
Pe 8.12.

Vk 50 Ma 11.12. Uusinta- ja korotuskuulustelu
Ti 12.12.
Ke 13.12.
To 14.12.
Pe 15.12.

Vk 51 Ma 18.12.
Ti 19.12.
Ke 20.12.
To 21.12. Iltajoulujuhla ja joulukirkko

JOULULOMA pe 22.12.2017 - su 7.1.2018

Vk 2 Ma 8.1.
Ti 9.1.
Ke 10.1.
To 11.1.
Pe 12.1

Vk 3 Ma 15.1.
Ti 16.1.
Ke 17.1. Oppilaskunnan yleiskokous ro-tuokiolla
To 18.1.
Pe 19.1.

Vk 4 Ma 22.1.
Ti 23.1.
Ke 24.1. Info abeille kevään yo-kirjoituksista ro-tuokiolla
To 25.1. Koodin 1 arviointipäivä
Pe 26.1. Koodin 2 arviointipäivä

Vk 5 Ma 29.1. Koodin 3 arviointipäivä
Ti 30.1. Koodin 4 arviointipäivä
Ke 31.1. Koodin 5 arviointipäivä
To 1.2. Koodin 6 arviointipäivä
Pe 2.2. Koodin 7 arviointipäivä, matematiikan preliminäärikoe

4. jakso ma 5.2. - pe 6.4.

Vk 6 Ma 5.2.
Ti 6.2.
Ke 7.2.
To 8.2.
Pe 9.2

Vk 7 Ma 12.2. Yo-koe: tekstitaito
Ti 13.2.
Ke 14.2. Yo-kuuntelu: venäjä
To 15.2. Abishow
Pe 16.2. Wanhojen tanssit

Vk 8 TALVILOMA ma 19. - pe 23.2.

Vk 9 Ma 26.2.
Ti 27.2.
Ke 28.2. Ilm. uusintakuulusteluun
To 1.3.
Pe 2.3.

Vk 10 Ma 5.3. Uusintakuulustelu klo 14.30
Ti 6.3.
Ke 7.3.
To 8.3.
Pe 9.3.

Vk 11 Ma 12.3. Yo-koe: äidinkielen esseekoe ja suomi toisena kielenä -koe
Ti 13.3.
Ke 14.3. Yo-koe: ue, et, yh, ke, ge, te
To 15.3.
Pe 16.3. Yo-koe: vieras pitkä kieli

Vk 12 Ma 19.3. Yo-koe: rua, rub
Ti 20.3.
Ke 21.3. Yo-koe: ps, fi, hi, fy, bi
To 22.3.
Pe 23.3. Yo-koe: lyhyet kielet

Vk 13 Ma 26.3. Yo-koe: matematiikka
Ti 27.3. Koodin 1 arviointipäivä
Ke 28.3. Koodin 2 arviointipäivä
To 29.3. Koodin 5 arviointipäivä

PÄÄSIÄISLOMA pe 30.3. - ma 2.4.

Vk 14 Ti 3.4. Koodin 3 arviointipäivä
Ke 4.4. Koodin 4 arviointipäivä
To 5.4. Koodin 6 arviointipäivä
Pe 6.4. Koodin 7 arviointipäivä

Ilmiöviikko ma 9.4. – pe 13.4.

Vk 15 HIS3 Kaupunkihistorian kurssin opintomatka Berliiniin

5. jakso ma 10.4. – la 3.6.

Vk 16 Ma 16.4.
Ti 17.4.
Ke 18.4. Ilm. uusinta- ja korotuskuulusteluun
To 19.4.
Pe 20.4.

Vk 17 Ma 23.4. Uusinta- ja korotuskuulustelu klo 14.30
Ti 24.4.
Ke 25.4.
To 26.4.
Pe 27.4.

VAPPULOMA ma 30.4. ja ti 1.5.

Vk 18 Ke 2.5.
To 3.5.
Pe 4.5.

Vk 19 Ma 7.5.
Ti 8.5.
Ke 9.5.
To 10.5. Helatorstai, lomapäivä
Pe 11.5.

Vk 20 Ma 14.5.
Ti 15.5.
Ke 16.5. Info 2. tason opiskelijoille syksyn 2018 ylioppilaskirjoituksista
To 17.5.
Pe 18.5.

Vk 21 Ma 21.5.
Ti 22.5.
Ke 23.5.
To 24.5.
Pe 25.5.

Vk 22 Ma 28.5.
Ti 29.5.
Ke 30.5.
To 31.5.
Pe 1.6.
La 2.6. Kevät- ja ylioppilasjuhla klo 11.00

Arviointiviikot

1. jakso	to 21. - pe 29.9.
2. jakso	ma 20. - ti 28.11.
3. jakso	to 25.1. - pe 2.2.
4. jakso	ti 27.3. - pe 6.4.
5. jakso	ei arviointiviikkoa

Arviointipäivän ohjelma

Arviointipäivänä pidetään 3 x 75 min päivälle määrätyn koodin tunteja. Opettaja ilmoittaa tuntien alkamisajan ja päivän ohjelman.

Arviointipäivän poissaolo on ilmoitettava etukäteen, viimeistään samana aamuna puhelimitse tai Wilman kautta kyseisen aineen opettajalle. Poissaolo tulee myös selvittää. Jos opiskelija jää arviointipäivästä pois ilmoittamatta tai ilman pätevää syytä, kurssisuoritus voidaan mitätöidä eli kurssi on käytävä uudestaan. Hyväksytystä syystä suorittamatta jääneen kurssikokeen voi suorittaa uusintakuulustelupäivänä tai muuna opettajan määräämänä päivänä.

Kokeiden palautuspäivät ilmoitetaan jaksotiedotteissa. Opiskelijan tulee osallistua palautetuokioon.

Uusinta- ja korotuskuulustelut

Uusintakuulustelu järjestetään jokaisen jakson jälkeen. Uusintakuulusteluun on oikeus opiskelijalla, joka on saanut kurssiarvosanakseen arvosanan neljä tai joka on ollut

hyväksyttävästä syystä pois kurssikokeesta. Opiskelija voi uusia hylätyn kurssiarvosanan yhden kerran uusintakuulustelussa. Jos uusintayritys ei onnistu, hänen täytyy osallistua kyseiselle kurssille uudelleen.

Mikäli opiskelija haluaa yrittää korottaa hyväksytyttä kurssiarvosanaansa, hänen on ilmoitettava **korotuskuulusteluun**. Kurssiarvosanan korotusta saa yrittää yhden kerran, seuraava yritys edellyttää osallistumista oppitunneille. Annetuista arvosanoista parempi tulee tällöin kurssin arvosanaksi. Kielissä (toinen kotimainen ja vieraat kielet) voi opiskelija halutessaan korottaa vain kahden viimeksi suorittamansa kurssin hyväksytyttä arvosanaa.

Uusinta- ja korotuskuulusteluihin **ilmoitaudutaan Wilman kautta**. Ilmoittautuminen on sitova, ts. uusinta- tai korotuskerta on käytetty, vaikkei saapuisikaan kokeeseen. Opiskelija voi osallistua **yhden kuulustelukerralla enintään kahteen kokeeseen**.

Lukuvuoden 2017 - 2018 **uusintakuulustelupäivät**:

ma 21.8.17
ma 30.10.17
ma 11.12.17
ma 5.3.18
ma 23.4.18

Lukuvuoden 2017-2018 **korotuskuulustelupäivät** (3. vuositaso)

ma 11.12.17
ma 23.4.18

Uusinta- ja korotuskuulustelut alkavat klo 14.30.

Kouluvilppi

Mikäli opiskelija käyttää kokeessa tai muussa opiskeluun liittyvässä tilanteessa vilppiä, hänen kurssisuorituksensa hylätään ja hän joutuu käymään koko kurssin uudelleen opetukseen osallistuen.

Tuotokset, jotka opiskelija on kopioinut suoraan Internetistä tai muualta lähteitä mainitsematta, katsotaan vilpiksi.

MAOL-taulukkokirjoja saa käyttää matematiikan, fysiikan ja kemian kokeissa. Taulukoissa ei saa oman nimen lisäksi olla muita merkintöjä.

Opinto-ohjelman muutos

Opinto-ohjelman valinnoissa pyritään siihen, että ainevalinnat ovat pysyviä. Opinto-ohjelman muutokset eivät ole pelkästään opiskelijan henkilökohtainen asia, sillä ne vaikuttavat opetusryhmien kokoon. Näin ollen opinto-ohjelman muutosten täytyy olla perusteltuja, ja niistä on keskusteltava ko. aineen opettajan ja opinto-ohjaajan kanssa.

Jos opiskelija haluaa keskeyttää kurssin, hänen tulee ilmoittaa siitä kirjallisesti Wilman kautta kurssin opettajalle.

Kun opiskelija on suorittanut kurssin ja saanut siitä arvosanan tai suoritusmerkinnän, ei hän tämän jälkeen voi jättää kursssia pois.

Kurssin itsenäinen opiskelu

Lukiokursseja voi suorittaa itsenäisesti opiskellen tietyin edellytyksin. Pelkkä kurssikoe ei vastaa itsenäistä suoritusta, vaan suorituksen tulee kattaa koko kurssin työmäärä. Opettaja ratkaisee itsenäisen kurssin suoritustavan ja ne kurssit, jotka voi suorittaa itsenäisesti. Suorituksen yksityiskohdista ja aikataulusta opettaja ja opiskelija laativat sopimuksen. Sopimus tehdään jakson alkaessa. Sopimuslomakkeita saa lukion toimistosta ja lukion [www-sivuilta](#).

Poissaolot

Lukiolain mukaan opiskelijan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta (Lukiolaki 25§). Menestyksellinen opiskelu edellyttää osallistumista oppitunneille. Poissaoloilla on kurssiarvosanoja heikentävä vaikutus, koska poissaolot vähentävät jatkuvan näytön osuutta.

Jokaiselta kurssilta sallitaan **enintään kolmen oppitunnin poissaolo**. Opettaja voi jättää kurssin arvioimatta liiallisten poissaolojen vuoksi. Viiden poissaolon täytyessä opiskelija poistetaan automaattisesti kurssilta riippumatta poissaolojen syistä. Opiskelija voidaan palauttaa kurssille pätevistä syistä rehtorin luvalla, mikä vaatii aina henkilökohtaisen keskustelun rehtorin kanssa.

Hyväksytyjä poissaolon syitä ovat sairaus, koulun muu toiminta, esim. opintomatkat tai muu painava harkinnanvarainen syy. Esim. lomamatkat, työssäkäynti ja ajotunnit eivät ole hyväksytyjä poissaolojen syitä. Perheiden toivotaan ajoittavan lomamatkat koulujen loma-aikoihin. Rehtori voi myöntää harkinnanvaraisista syistä kuten perhejuhlien tai edustustehtävien vuoksi vapautusta koulutyöstä. Vapautusta anotaan rehtorilta erillisellä lomakkeella.

Huoltajan tulee selvittää alle 18-vuotiaan opiskelijan poissaolot mahdollisimman pian Wilman kautta. Yli 18-vuotias selvittää poissaolonsa itse. Etukäteen tiedossa olevasta poissaolosta tulee laittaa merkintä Wilmaan ja useamman päivän poissaoloista tulee ilmoittaa ryhmänohjaajalle.

Opiskelija on itse vastuussa, että hän ottaa selvää poissaolonsa aikana opetuista asioista ja läksyistä. Tämä koskee kaikkia poissaoloja, myös koulun omasta toiminnasta kuten ulkomaille suuntautuvista kursseista johtuvia poissaoloja muiden kurssien opetuksesta.

Opiskelukustannukset ja opintotuki

Oppikirjat ja muut opiskeluvälineet lukiolaisen on hankittava ja kustannettava itse. Myös koulun ulkopuolelle suuntautuvista opintokäynneistä ja -matkoista tulee kustannuksia.

Kela (Kansaneläkelaitos) voi myöntää lukiolaiselle rahallista opintotukea. Tietoa opintotukeen liittyvistä asioista www.kela.fi > opiskelijalle. Koulukuraattori Marja Liisa Waltonen auttaa tarvittaessa opintososiaalisissa kysymyksissä.

Arviointi

Arvioinnin tavoitteet

Opiskelijan oppimisen arvioinnin tehtävänä on antaa opiskelijalle palautetta opintojen edistymisestä ja oppimistuloksista sekä lukion aikana että lukio-opiskelun päättyessä. Palautteen tarkoituksena on kannustaa ja ohjata opiskelijaa opintojen suorittamisessa. Lisäksi arviointi antaa tietoja opiskelijan huoltajalle ja jatko-opintojen järjestäjille sekä työelämän ja muiden vastaavien alojen tarpeisiin. Opiskelijan oppimisen arviointi auttaa myös opettajaa ja kouluyhteisöä opetuksen vaikuttavuuden arvioinnissa. Arvosanan antaminen on yksi arvioinnin muoto. Arvioinnilla kannustetaan opiskelijaa myönteisellä tavalla omien tavoitteittensa asettamiseen ja työskentelytapojensa tarkentamiseen.

Kurssisuorituksen arviointi

Opiskelijan opiskelema kurssi arvioidaan sen päättyttyä. Arvioitsijoina ovat opiskelijan opettaja tai opettajat yhdessä, jos opettajia on useita. Arvioinnin tehtävänä on antaa palautetta opiskelijalle kurssin tavoitteiden saavuttamisesta ja oppiaineen opiskelun etenemisestä. Kurssin arvioinnin pitää olla monipuolista, ja se voi perustua kirjallisiin kokeisiin, opiskelutaitojen ja tietojen jatkuvaan havainnointiin, tuotoksiin sekä aineen suullisen esittämisen taitoihin. Opiskelijan itsearviointia omasta suoritusasostaan ja edistymisestään opiskelun aikana pyritään käyttämään hyväksi. Kurssi voidaan jättää arvioimatta, mikäli arviointiin ei ole edellytyksiä riittävien näyttöjen puuttuessa. Kunkin kurssin arviointiperusteet selvitetään opiskelijalle kurssin alussa, jolloin niistä keskustellaan opiskelijoiden kanssa.

Kunkin oppiaineen **pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit** arvioidaan **numeroin** seuraavasti:

- 4 (hylätty)
- 5 (välttävä)
- 6 (kohtalainen)
- 7 (tyydyttävä)
- 8 (hyvä)
- 9 (kiitettävä)
- 10 (erinomainen)

Hyväksytysti suoritettavat **soveltavat kurssit** arvioidaan **suoritusmerkinnällä** (S) ja hylätyt (H).

Kesken oleva kurssisuoritus merkitään suoritus kesken -merkinnällä (SK). Opiskelijan tulee suorittaa kesken jääneet kurssit seuraavan jakson loppuun mennessä. Jos suoritusta ei tehdä loppuun määräajassa, SK-merkintä poistetaan ja koko kurssi on käytävä uudelleen.

Tarvittaessa arviointia voidaan täydentää ja täsmentää sanallisella arvioinnilla tai suullisella palautteella arviointikeskustelussa. Itsenäisesti opiskeltu kurssi tulee suorittaa hyväksytysti. Kurssin arvioinnissa noudatetaan edellä mainittuja arviointiperiaatteita.

Diagnosoidut vammat tai niihin rinnastettavat vaikeudet, kuten lukemis- ja kirjoittamishäiriö, maahanmuuttajien kielelliset vaikeudet sekä muut syyt, jotka vaikeuttavat osaamisen osoittamista, otetaan huomioon arvioinnissa siten, että opiskelijalla on mahdollisuus muuhunkin kuin kirjalliseen näyttöön.

Annettua kurssiarvosanaa ei voida todistuksesta jälkikäteen poistaa.

Opiskelija voi uusia hylätyn kurssiarvosanan yhden kerran uusintakuulustelussa. Jos uusintayritys ei onnistu, hänen täytyy osallistua kyseiselle kurssille uudelleen. Opiskelijalla on oikeus korottaa myös hyväksyttyä kurssiarvosanaa yhden kerran. Lopulliseksi kurssiarvosanaksi tulee tällöin kyseisistä suorituksista parempi. Opiskelijalla on myös mahdollisuus osallistua kurssille uudelleen. Kielissä (toinen kotimainen ja vieraat kielet) voi opiskelija halutessaan korottaa vain kahden viimeksi suorittamansa kurssin hyväksyttyä arvosanaa.

Muissa oppilaitoksissa suoritettavat opinnot, jotka ovat tavoitteiltaan ja keskeisiltä sisällöiltään lukion opetussuunnitelman mukaisia, voidaan lukea opiskelijan hyväksi. Luettaessa opiskelijalle hyväksi opintoja pitäydytään suoritusoppilaitoksen antamaan arviointiin. Jos kyseessä on lukion opetussuunnitelmassa numeroin arvioitava kurssi, sen arvosana muutetaan lukion arvosana-asteikolle seuraavan vastaavuusasteikon mukaisesti:

asteikko 1–5	lukioasteikko	asteikko 1–3
1 (tydyttävä)	5 (välttävä)	1
2 (tydyttävä)	6 (kohtalainen)	1
3 (hyvä)	7 (tydyttävä)	2
4 (hyvä)	8 (hyvä)	2
5 (kiitettävä)	9 (kiitettävä), 10 (erinomainen)	3

Kurssisuoritusten vastaavuus määritellään opiskelijan eduksi.

Ulkomailla suoritettavat opinnot voidaan lukea hyväksi lukio-opintoihin pakollisiksi, syventäviksi tai soveltaviksi kurseiksi. Mikäli ne luetaan hyväksi pakollisiin tai opetussuunnitelman perusteissa määriteltyihin syventäviin kurseihin, niistä annetaan numeroarvosana. Arvosananmäärittelyn tueksi voidaan tarvittaessa edellyttää lisänäyttöjä.

Opiskelijan siirtyessä oppiaineen pitkistä oppimäärästä lyhyempään hänen suorittamansa pitkän oppimäärän opinnot luetaan hyväksi lyhyemmässä oppimäärässä siinä määrin kuin

niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Vastaavuudet on määritelty tarkemmin oppiaineiden oppimäärien yhteydessä. Tällöin pitkän oppimäärän kurssien arvosanat siirtyvät suoraan lyhyiden kurssien arvosanoiksi. Muut pitkän oppimäärän mukaiset opinnot voivat olla lyhyen oppimäärän syventäviä tai soveltavia kursseja. Jos opiskelija pyytää, järjestetään lisäkuulustelu osaamistason toteamiseksi. Siirryttäessä kesken oppimäärän lyhyemmästä pitempään oppimäärään, menetellään edellä olevien periaatteiden mukaisesti. Tällöin voidaan edellyttää lisänäyttöjä, ja tässä yhteydessä myös arvosana harkitaan uudelleen.

Maahanmuuttajaopiskelija arvioidaan suomi / ruotsi toisena kielenä (S2/R2) vieraskielisille -oppimäärän mukaan, jos opiskelija on valinnut sen oppimääräkseen riippumatta siitä, onko hänelle järjestetty erillistä suomi / ruotsi toisena kielenä -opetusta vai ei tai onko lukio voinut tarjota vain osan suomi / ruotsi toisena kielenä -kursseista. Suomi / ruotsi äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärän mukaisesti suoritettut kurssit luetaan hyväksi täysmääräisesti suomi/ruotsi toisena kielenä -kursseihin, ja niistä saatu arvosana siirtyy suomi/ruotsi toisena kielenä -kurssin arvosanaksi. Opiskelijalla voi olla todistuksessaan arvosana vain joko suomen / ruotsin äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärästä tai suomi/ruotsi toisena kielenä (S2/R2) oppimäärästä, mutta ei molemmista.

Oppiaineen oppimäärän arviointi

Oppiaineen oppimäärä muodostuu opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti opiskelemista pakollisista ja syventävistä kursseista sekä niihin läheisesti liittyvistä soveltavista kursseista.

Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien kurssiarvosanojen aritmeettisena keskiarvo- sanana. Mainituista opinnoista opiskelijalla saa olla hylättyjä kurssiarvosanoja enintään seuraavasti:

Oppiaineen oppimäärässä opiskelijalla saa olla hylättyjä kurssiarvosanoja enintään seuraavasti:

Opiskelijan opiskelemat pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit:

Hylättyjä kurssiarvosanoja enintään:

1–2 kurssia	0
3–5 kurssia	1
6–8 kurssia	2
9 kurssia tai enemmän	3

Opiskelijan on mahdollista korottaa pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien pohjalta muodostuvaa arvosanaa:

- koulukohtaisten syventävien ja soveltavien kurssien pohjalta saadulla lisänäytöllä,
- harkinnanvaraisella korotuksella, mikäli opiskelijan tiedot ja taidot ovat oppiaineen päättövaiheessa kurssiarvosanojen perusteella määräytyvää

arvosanaa paremmat,

- erillisellä oppimäärän kuulustelulla.

Päätötodistuksessa numeroin arvioitavat oppiaineet

Lukioasetuksen määrittämin numeroarvosanoin arvioidaan kaikki pakollisten oppiaineiden oppimäärät sekä valinnaiset vieraat kielet. Opinto-ohjauksesta annetaan suoritusmerkintä. Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan päätötodistukseen pelkästään suoritusmerkinnän liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain yhden kurssin, sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää vain kaksi kurssia.

Koulukohtaisista syventävistä ja soveltavista kursseista annetaan suoritusmerkintä ja opiskelijan pyynnöstä voidaan antaa erillinen todistus.

Lukion oppimäärän suoritus

Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän silloin, kun hän on suorittanut oppiaineiden oppimäärät hyväksytysti ja vähintään 75 kurssia. Kurssimäärään tulee kuulua 47–51 pakollista kurssia ja vähintään 10 syventävää kurssia. Koulukohtaisista syventävistä ja soveltavista kursseista luetaan mukaan vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat kurssit. Lukio tiedottaa opiskelijoille arvioinnin uusimis- ja oikaisumahdollisuudesta.

Ylioppilastutkinto

Tietoa ylioppilastutkinnosta:

- opinto-ohjaajilta
- ainekohtaista tietoa aineenopettajilta
- www.ylioppilastutkinto.fi

Syksyn 2017 ylioppilastutkinto

Kuullunymmärtämiskokeet

- ma 11.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä
- ti 12.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Kirjalliset kokeet

- pe 15.9. äidinkieli, tekstitaidon koe
- ma 18.9. psykologia (sähköinen koe), filosofia (sähköinen koe), historia (sähköinen koe), fysiikka, biologia
- ke 20.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä, saksassa ja ranskassa sähköinen koe

- pe 22.9. A- ja B-ruotsi (sähköinen koe)
- ma 25.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- ke 27.9. äidinkieli, esseekoe ja suomi toisena kielenä -koe
- pe 29.9. uskonto (sähköinen koe), elämäntutkimustieto (sähköinen koe) , yhteiskuntaoppi (sähköinen koe), kemia, maantiede (sähköinen koe), terveystieto (sähköinen koe)
- ma 2.10. vieras kieli, lyhyt oppimäärä, saksassa ja ranskassa sähköinen koe

Kevään 2018 ylioppilastutkinto

Kuullunymmärtämiskokeet

- ti 14.2. A- ja B-venäjä

Kirjalliset kokeet

- ma 12.2. äidinkielen tekstitaidon koe (paperikoe)
- ma 12.3. äidinkieli, esseekoe, suomi toisena kielenä -koe (paperikoe)
- ke 14.3. uskonto, elämäntutkimustieto, yhteiskuntaoppi, kemia (paperikoe), maantiede, terveystieto
- pe 16.3. vieras kieli, pitkä oppimäärä, venäjässä paperikoe
- ma 19.3. A- ja B-ruotsi
- ke 21.3. psykologia, filosofia, historia, fysiikka (paperikoe), biologia
- pe 23.3. vieras kieli, lyhyt oppimäärä, venäjässä paperikoe
- ma 26.3. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä (paperikoe)

Ylioppilastutkintosanastoa

Abitti

Ylioppilastutkintolautakunnan kehittämä sähköinen koeympäristö, jota käytetään myös arviointipäivän kokeissa. Abittia käytetään omalla tietokoneella, jonka Abitti ottaa koekäyttöön muistitikun avulla.

Arvosanat

L E M C B A I (hylätty)

Digabi

Ylioppilastutkintolautakunnan projekti, jonka päämääränä on sähköistää ylioppilas-kirjoitukset vuoteen 2019 mennessä. Sähköisiin kokeisiin siirtymisen aikataulu:

https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/Sahkoinen_tutkinto/aikataulu.pdf

Erityisjärjestelyt

Jos opiskelijalla on lukivaikeus tai muu normaaliin suorituskyykyyn vaikuttava haitta,

hänellä on oikeus saada anomuksesta erityisjärjestelyjä ylioppilaskirjoituksissa. Yleensä kyseessä on erillisen tilan käyttö, pidennetty vastausaika tai arvosanaan kohdistettu korotus. Myös vieraskielisyys oikeuttaa anomaan erityisjärjestelyjä.

Hylätyn arvosanan uusiminen

Hylättyä pakollista koetta saa yrittää uusia kaksi kertaa tutkintokertaa seuraavien kolmen kerran aikana. Hylättyä ylimääräistä koetta saa yrittää uusia kaksi kertaa. Ei aikarajaa.

Hyväksytyн arvosanan korottaminen

Hyväksyttyä arvosanaa saa yrittää korottaa yhden kerran. Ei aikarajaa.

Ilmoittautuminen

Ylioppilastutkintoon ilmoittaudutaan ohjeiden mukaan annettuun päivämäärään mennessä.

Koeaika

Koe on pituudeltaan kuusi tuntia (klo 9-15).

Koetehtävät

Ylioppilastutkinnon koetehtävät perustuvat oppiaineiden pakollisten ja syventävien kurssien oppimääriin.

Osallistumisoikeus

Opiskelijalla on oikeus osallistua ylioppilastutkinnon kokeeseen, kun hän on suorittanut koeaineen pakolliset kurssit ennen kirjallista koetta. Myös ilmoittautuminen on pitänyt hoitaa ajallaan.

Pakolliset ylioppilastutkinnon kokeet

Ylioppilastutkintoon sisältyy neljä pakollista koetta:

Äidinkieli (aina pakollinen) ja kolme seuraavista: yksi toisen kotimaisen kielen koe, yksi vieraan kielen koe, yksi matematiikan koe ja yksi reaalikoe. Vähintään yhden pakollisen kokeen on oltava tasoa A (ruotsi, vieras kieli, matematiikka).

Preliminäärikoe eli preli

Ennen ylioppilastutkintoa voidaan järjestää prelejä, joissa harjoitellaan ylioppilastutkintotilannetta. Prelit ovat pituudeltaan maksimissaan kuusi tuntia (klo 9-15).

Reaalikoe

Reaaliaineet on jaettu kahdelle koepäivälle ja yhtenä päivänä opiskelija voi osallistua vain yhden reaaliaineen kokeeseen.

Koepäivät:

maantiede	biologia
uskonto/ET/ort.	filosofia
terveystieto	psykologia
yhteiskuntaoppi	historia
kemia	fysiikka

Tentti eli suullinen kuulustelu

Ennen ylioppilastutkintoa järjestetään tenttejä. Tenttiin ilmoittaudutaan kirjallisesti. Tenteissä opiskelija voi muun muassa tarkistaa omaa osaamistaan. Tarkempaa tietoa eri oppiaineitten tenteistä saa aineenopettajilta.

Tutkintomaksut

Perusmaksu, joka maksetaan jokaisella tutkintokerralla (14 e) sekä maksu kultakin kokeelta (28 e).

Ylimääräiset ylioppilastutkinnon kokeet

Pakollisten kokeitten lisäksi opiskelija voi osallistua ylimääräisiin kokeisiin, joiden määrää ei ole rajattu.

Ylioppilastutkinnon hajauttaminen

Opiskelija voi hajauttaa ylioppilastutkintonsa enintään kolmelle peräkkäiselle tutkintokerralle. Tutkinnon hajauttaminen on mahdollisuus, ei pakko. Hajauttaminen on pakollista vain, jos aikoo osallistua kahden A-tason vieraan kielen kokeeseen tai useamman reaaliaineen kokeisiin, mikäli kokeet ovat samana päivänä (katso ylempää ”Reaalikoe”).

Lukiodiplomit

Valtakunnallisista lukiodiplomeista Kauniaisten lukion kurssitarjonta mahdollistaa seuraavien lukiodiplomien suorittamisen.

Kuvataiteen lukiodiplomi

Kuvataiteen lukiodiplomi on näyttö, joka suoritetaan itsenäisesti kuvataide-opettajan valvonnassa kuvataiteen soveltavalla kurssilla. Ennen lukiodiplomin suorittamista opiskelijalla täytyy olla suoritettuna vähintään neljä lukion hyväksymää kuvataiteen kurssia. Kuvataiteen lukiodiplomi koostuu teoksesta ja portfoliosta. Tehtävän voi valita

kuvataiteen, muotoilun ja/tai arkkitehtuurin sekä mediataiteen alalta.

Musiikin lukiodiplomi

Musiikin lukiodiplomilla voi osoittaa musiikillista erityisosaamista. Diplomi voi koostua esimerkiksi omista sävellyksistä tai vastaavista produktioista. Toinen vaihtoehto on sisällyttää diplomiin omia esiintymisiä, joita reflektoidaan sanallisesti diplomissa. Diplomin tekemisen edellytyksenä on vähintään neljän lukion musiikin kurssin suorittaminen.

Liikunnan lukiodiplomi

Liikunnan lukiodiplomin suorittaminen on osoitus opiskelijan liikunnallisista kyvyistä, erityisosaamisesta sekä harrastuneisuudesta. Lukiodiplomikurssi on erillinen soveltava kurssi, joka suoritetaan pääosin itsenäisesti mutta opettajan valvonnassa. Kurssin arvioinnissa arvioidaan erityisesti suorittajan liikuntatietoja ja -taitoja omassa liikuntaharrastuksessaan. Lukiodiplomin suoritus edellyttää yhteensä viiden liikunnan kurssin suorittamista.

Puhvi-koe

Puhvi-koe on valtakunnallinen puheviestintätaitojen päättökoe, jonka abiturientit voivat halutessaan suorittaa. Kaksiosaisessa kokeessa arvioidaan opiskelijan puheviestintätaitoja sekä esiintymis- että ryhmäviestintätilanteessa: opiskelija pitää 5-8 minuutin mittaisen puheen ja osallistuu keskusteluun ryhmässä. Puhvi-kokeeseen voi valmistautua käymällä ÄI7-kurssin, mutta kokeeseen osallistuminen ei edellytä kyseisen kurssin suorittamista.

Lisätietoa lukiodiplomeista <http://www.edu.fi/lukiodiplomi>

Opiskelijan tukeminen ja ohjaus

Ryhmänohjaaja

- on opiskelijan lähiohjaaja ja ensisijainen yhteyshenkilö kodin ja koulun välisessä yhteistyössä
- perehdyttää oppilaitoksen toimintaan ja opiskelun käytänteisiin
- pitää viikoittain ryhmänohjaustuokion
- seuraa opiskelijan opintomenestystä, kurssikertymää ja poissaoloja ja ottaa tarvittaessa yhteyttä opiskeluhuoltoryhmään

Opinto-ohjaaja

- ohjaa lukio-opinnoissa, opinto-ohjelman suunnittelussa ja sen muutoksissa, opiskeluaajan pidentämisessä tai lyhentämisessä sekä ylioppilastutkinnon suorittamisessa
- on asiantuntija jatko-opintoihin ja uravalintaan liittyvissä kysymyksissä
- ohjaa opiskeluun tai opintojen keskeyttämiseen liittyvissä asioissa

Aineenopettaja

- neuvoo opiskelijaa omaan aineeseensa liittyvissä kysymyksissä,
- ohjaa opiskelutekniikassa ja antaa ainekohtaista opastusta ylioppilastutkinnosta

Rehtori

- on vastuussa opiskelijaa koskevista asioista
- ohjaa yhteisöllisen opiskelijahuollon toimintaa
- vastaa lukion kurssitarjonnasta ja opetuksesta
- hyväksyy muualla suoritettut opinnot ja opintoihin liittyvät erityisjärjestelyt

Apulaisrehtori

- avustaa opiskelijaa kurssivalinnoissa
- vastaa rehtorin tehtävistä rehtorin poissa ollessa

Koulukuraattori

Koulukuraattorina toimii Marja Liisa Waltonen, puh. 050 5941 018, tavattavissa päivittäinen C-käytävän päässä.

Koulukuraattori on lukion sosiaalityöntekijä. Hän tukee työllään lukion opiskelijoiden hyvinvointia, arjen sujumista sekä vuorovaikutussuhteita. Koulukuraattori tarjoaa tukeaan mm. opiskeluun, kaverisuhteisiin sekä perhetilanteeseen liittyviin pulmiin. Kuraattori tekee työtään yksittäisten oppilaiden ja oppilasryhmien kanssa. Koulukuraattori toimii ryhmänohjaajan työparina opiskelijoiden asioissa, jos on ongelmia saada opiskelu sujumaan vaikkapa runsaiden poissaolojen ja muutoin jaksamisen takia. Lisäksi koulukuraattorilta saa ohjausta taloudellisissa asioissa (esim. opintotuki tai asumisasiat).

Jos tunnet, että haluat luottamuksellisesti keskustella elämäsi liittyvistä asioista, tule tapaamaan kuraattoria - mikään asia ei ole liian vähäpätöinen yhdessä pohdittavaksi. Myös opiskelijoiden vanhemmat voivat ottaa yhteyttä koulukuraattoriin.

Koulupsykologi

Koulupsykologi Suvi Lartamo on tavattavissa Kasavuoren koulukeskuksessa C-käytävän päässä päivittäin. Koulupsykologin puoleen voit kääntyä mieltä askarruttavista asioissa, ihmishuhdelpulmissa, elämän kriisitilanteissa tai kokiessasi esim. jatkuvaa stressiä opiskelusta, koulu-uupumusta, masennusta, ahdistusta, jännitystä tai paniikinomaisia oireita.

Keskustelut sekä käynnit ovat luottamuksellisia. Tarvittaessa psykologi kirjoittaa poissaolotodistuksen oppitunnin ajaksi. Koulupsykologi tekee myös oppimisvaikeuksiin ja lukivaikkeuteen liittyviä tutkimuksia, sekä lukilausuntoja.

On tärkeää, että tulet keskustelemaan pulmistasi ajoissa. Myös vanhemmat voivat olla yhteydessä koulupsykologiin nuorensa tilanteesta.

Tarvittaessa psykologi neuvoo ja ohjaa jatkotutkimuksiin ja -hoitoon.

Yhteyttä voit ottaa Wilman kautta, sähköpostitse suvi.lartamo@kauniainen.fi tai puhelimitse 050 3508 417

Erityisopettaja

Laaja-alainen erityisopettaja Anu Kyyhkynen auttaa luki- ja oppimistekniikkaan sekä suomen kieleen liittyvissä haasteissa. Erityisopettajan tila on C- käytävällä.

Yhteyttä voit ottaa Wilman kautta, sähköpostitse anu.kyyhkynen@kauniainen.fi tai puhelimitse 050 3826 594

Terveydenhoitaja

Koulun terveydenhoitajana toimii Kristina Kaiser, jonka vastaanotto on C-käytävän päässä. Hän huolehtii terveystarkastuksista. Tarvitessasi ensiapua tai sairastuessasi koulupäivän aikana voit kääntyä hänen puoleensa. Terveydenhoitajalta saa tietoa myös muista terveyspalveluista. Terveydenhoitaja antaa myös ehkäisyneuvontaa.

Terveydenhoitaja on oppilaiden tavattavissa kaikkina koulupäivinä. Vastaanottoajat ovat nähtävissä terveydenhoitajan vastaanottohuoneen ovesa. Puhelimitse terveydenhoitajan tavoittaa numerosta 050 5941 019 ja sähköpostitse kristina.kaiser@kauniainen.fi

Koululääkäri

Koululääkäri on tavattavissa koululla joka viikko. Ajanvaraus koululääkärin vastaanotolle on sovitettava terveydenhoitajan kautta. Koululääkäri suorittaa ainoastaan terveys-tarkastuksia.

Hammashuolto

Hammashuolto hoidetaan opiskelijan kotikunnan hammashoitolassa.

Opiskelun erityinen tuki

Opiskelun erityinen tuki tarkoittaa erityisjärjestelyjä, joilla opiskelija voi saada helpotuksia lukion normaaleihin käytäntöihin, esimerkiksi pidennettyjä vastausaikoja kokeissa, suullisia kuulusteluja, erikoistarpeisiin suunniteltuja oppimateriaaleja tai tukiopeutuksen järjestämistä.

Erityisen tuen tarkoituksena on auttaa ja tukea opiskelijaa siten, että hänellä on tasavertaiset mahdollisuudet suorittaa lukio-opintonsa. Erityistä tukea tarvitsevat sellaiset opiskelijat, jotka ovat tilapäisesti jääneet jälkeen opinnoissaan tai joiden opiskelun edellytykset ovat heikentyneet vamman, sairauden tai toimintavajavuuden vuoksi. Lisäksi erityisen tuen piiriin voivat kuulua opiskelijat, jotka tarvitsevat psyykkistä ja sosiaalista tukea. Lisätietoja erityisjärjestelyistä saa koulupsykologilta, erityisopettajalta, opinto-ohjaajilta tai rehtorilta.

Eri oppiaineiden tukiopeutuksesta kannattaa keskustella aina ensin kyseisen aineen opettajan kanssa.

Asiointi lukion toimistossa

Lukion toimisto auttaa opiskelijaa koskevien asioiden hoidossa. Toimistosta on saatavilla muun muassa opiskelutodistuksia opiskelijahintaisia matkalippuja varten. Toimisto on avoinna ilmoitettuna aukioloaikoina.

Koulukirjasto

Kasavuoren koulukeskuksen kirjasto sijaitsee monitoimitilan vieressä ja on sekä yläkoululaisten että lukiolaisten käytettävissä. Kirjoja voi lainata koulu- ja vapaa-ajankäyttöön. Laina-aika on normaalisti neljä viikkoa ja koulua varten tarvittavissa kirjoissa korkeintaan jakson loppuun. Lehtiä ei voi lainata, vaan ne on luettava kirjaston tiloissa. Noudata kirjastossa oleskellessasi ja kirjoja lainatessasi seuraavia ohjeita.

1. Lainaaminen

Kun lainaat kirjoja, merkitse seuraavat tiedot kirjastosta löytyvään lainauskorttiin ja pudota kortti pöydällä olevaan laatikkoon.

- a) kirjan nimi, kirjailijan etu- ja sukunimi, oma nimesi, oma luokkasi tai ryhmäsi sekä lainauspäivämäärä

2. Palautus

Jätä palautettavat kirjat palautuslaatikkoon, josta kirjastonhoitaja vie ne edelleen hyllyyn. Älä palauta kirjoja suoraan hyllyyn, koska silloin palautus jää merkitsemättä.

3. Muuta

- a) Kirjat ovat aakkosjärjestyksessä ja ne on luokiteltu niiden lajin tai aiheen mukaan. Hyllyjen päädyissä on kartta, josta eri luokkien sijainnit löytyvät.
- b) Pidä kirjoista hyvää huolta, jotta ne kestävätkin tulevillekin lukijoille. Palauta kirjastossa lukemasi kirjat ja kotilainat palautuslaatikkoon.
- c) Syöminen ja juominen kirjastossa on kielletty.
- d) Huomioi kirjaston muuta käyttäjät: älä meuhkaa ja metelöi, älä valtaa enempää tilaa kuin todella tarvitset ja laita roskat roskakoreihin.

Tutorit

Tutorit ovat toisen vuoden opiskelijoita, jotka neuvovat lukio-opintonsa aloittaneita opiskeluun liittyvissä kysymyksissä ja edesauttavat hyvän yhteishengen luomisessa. Tutorit osallistuvat myös koulun markkinointiin ja avustavat vanhempainilloissa.

Lv. 2017-2018 tutorit

- 17A Olivia Lilja, Cecilia Mäkelä ja Jiri Avila
- 17B Aino Syrjö, Aurora Taguchi ja Robin Lehtola
- 17C Anna Chiala, Erica Heljo ja Elias Korpi
- 17D Sofia Kaarto, Ina Kähärä ja Miko Toivonen
- 17E Nea Halava, Heta Loukiainen ja Tuula Ruosteenoja

Ryhmänohjaajat

17A Terttu-Elina Kalaja	16A Ilona Tuomiharju	15A Liisa Viirimäki
17B Katrina Tollet-Holma	16B Nina Johansson	15B Tuija Kantelinen
17C Mervi Liljeborg	16C Sanna Wahlman	15C Annika Poikela
17D Liina Vahtomeri	16D Hannu Mäkiö	15D Riitta Jalava-Kaukinen
17E Joni Lehtola	16E Jesse Hietikko	15E Antti Jatkola
	16F Petri Ojala	15F Petteri Mönkkönen

Opettajat ja henkilökunta

Opettajien sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Nimi	Opetettavat aineet	Lyhenne
Ahlholm Ilpo	rehtori, biologia ja maantiede	ILA
Appelqvist Eeva	opinto-ohjaus	EAP
Hietikko Jesse	historia ja yhteiskuntaoppi / 16E	JHI
Hynninen Nina	ruotsi ja saksa /16B	NIH
Jalava-Kaukinen Riitta	englanti ja ruotsi /15D	RJK
Jatkola Antti	matematiikka ja liikunta /15E	AJA
Junkkari Olli	historia ja yhteiskuntaoppi	OJU
Kalaja Terttu-Elina	äidinkieli ja kirjallisuus /17A	TEK
Kankkunen Jarmo	biologia ja maantiede	JKA
Kantelinen Tuija	ranska ja englanti /15B	TKA
Killström Jonna	biologia ja maantiede	JKI
Kujala Saija	liikunta	SKJ
Kyyhkynen Anu	erityisopettaja	AKY
Lehmuskenttä Antero	filosofia, historia ja yhteiskuntaoppi	ALE
Lehtola Joni	matematiikka ja tietotekniikka /17E	JLE
Liitti-Saarela Päivi	apulaisrehtori, saksa ja venäjä	PLS
Liljeberg Mervi	uskonto ja elämäntutkimus /17C	MLI
Lähdesmäki Mari	psykologia ja opinto-ohjaus	MAL
Mäkiö Hannu	matematiikka /16D	HMÄ
Mönkkönen Petteri	fysiikka /15F	PEM
Notkola Riikka	kuvataide, virkavapaalla	RNO
Ojala Petri	musiikki /16F	POJ
Okkonen Pertti	kemia ja fysiikka	POK
Paldanius Terhi	terveystieto	TPA
Poikela Annika	englanti ja ruotsi /15C	APO
Riittinen Juho	liikunta	JRI
Tollet-Holma Katrina	englanti ja ruotsi /17B	KTH
Tuomiharju Ilona	ruotsi ja englanti /16A	ITU
Vaahromeri Liina	äidinkieli ja kirjallisuus /17D	LVA
Viirimäki Liisa	äidinkieli ja kirjallisuus /15A	LVI
Wahlman Sanna	matematiikka ja fysiikka/16C	SWA
Westerlund Juli	kuvataide	JWE
Opinto-ohjaajat	Eeva Appelqvist	050 3828 416
	Mari Lähdesmäki	
Koulusihteeri	Niina Leimuvaara	050 539 2512
Terveydenhoitaja	Kristina Kaiser	050 5941 019
Psykologi	Suvi Lartamo	050 3508 417

Erityisopettaja	Anu Kyyhkynen	050 3826 594
Kuraattori	Marja Liisa Waltonen	050 5941 018
Vahtimestari	Matti Jääskeläinen	050 3627425
IT-tuki	Turo Virkki	050 5250367
Ruokapalveluesimies	Tuija Sassi	050 407 5619

Oppilaskunta

Kauniaisten lukiossa oppilaskuntaa edustaa oppilaskunnan hallitus. Hallituksen toimintakausi on vuoden mittainen ja uusi hallitus valitaan aina kalenterivuoden alussa yleiskokouksessa vaaleilla tai ilman riippuen ehdokkaiden määrästä. Ehdolle voivat asettua niin ykkös- kuin kakkosvuositasonkin opiskelijat.

Oppilaskunnan toiminta on tärkeä osa Kauniaisten lukion demokraattista toimintaa. Tämä tarkoittaa sitä, että oppilaskunta osallistuu aktiivisesti koulumme toiminnan kehittämiseen hallituksen ja vuositasoryhmien luottamusoppilaiden välityksellä. Opiskelijoiden mielipiteet otetaan huomioon, heitä rohkaistaan oma-aloitteiseen ja vastuulliseen toimintaan ja heidän aloitteensa käsitellään oppilaskunnan hallituksen jäsenten johdolla opettajainkokouksissa.

Oppilaskunnan hallitus asettaa kautensa alussa toiminnalleen tavoitteet ja pyrkivät toimimaan tavoitteiden suuntaisesti. Kauden 2017 päätavoitteena on opiskelijoiden viihtyvyyden lisääminen, koko oppilaskunnan osallistaminen yhteisten asioiden hoidossa sekä vaikuttaminen oppimiseen liittyvissä asioissa.

Oppilaskunnan hallituksen jäsenet kaudella 2017:

Haikka Ronja, Hakamäki Eleni, Heinonen Asta, Kanerva Elna (kevät 2017), Karhu Alisa, Laakio Lotta, Mertala Laura, Miettunen Julia, Nenonen Pinja, Nurmi Nikolas, Pohjanmaa Jaakko, Pollari Teresa, Ronimus Pauliina, Salmi Kalle varapj., Seppä Joanna, Soininen Ella, Tuominen Onerva ja Weintraub Jeremy pj.

Seuraava hallitus valitaan tammikuussa 2018.

Kauniaisten kouluyhdistys ry.

Kauniaisten kouluyhdistys on vanhemmille tarkoitettu tukiyhdistys. Yhdistyksen tarkoituksena on ylläpitää ja edistää Kauniaisten suomenkielisen koululaitoksen ja kotien yhteistyötä, tukea ja avustaa oppilaiden opintoja ja harrastuksia, tukea opettajien ja muun

henkilökunnan pyrkimyksiä koulun toiminnallisen tason nostamiseksi sekä olla yhdysiteenä jäsentensä kesken.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys tekee ehdotuksia Kauniaisten suomenkielistä koululaitosta koskevista asioista sekä järjestää informaatio- ja keskustelutilaisuuksia, myöntää opintostipendejä ja -avustuksia sekä oppilaille että opettajille ja muulle henkilökunnalle ja tukee oppilaiden harrastus- ja kerhotoimintaa.

toimintansa tukemiseksi hankkii varoja juhlien, myyjäisten, arpajaisen ja keräysten avulla sekä ottaa vastaan lahjoituksia ja avustuksia.

Yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi pääsee maksamalla jäsenmaksun. Lisätietoja: www.kauniaistenkouluyhdistys.fi

Talon tavat ja järjestyssäännöt

Nämä järjestyssäännöt koskevat Kauniaisten lukion opiskelijoita ja soveltuvin osin opettajia ja muuta henkilökuntaa sekä muita koulun käyttäjiä. Säännöt on luotu päivittäisten toimintojen rauhallisen ja tarkoituksenmukaisen sujumisen sekä yhteisön jäsenten viihtymisen, turvallisen ja terveellisen työskentely- ja opiskeluympäristön aikaansaamiseksi.

Järjestyssäännöt ovat voimassa kouluaikana, koulun järjestämissä tilaisuuksissa, kerhoissa, retkillä ja opintokäynneillä sekä aina koulun alueella.

Näiden järjestyssääntöjen lisäksi on noudatettava hyviä tapoja, koulun henkilökunnan antamia ohjeita sekä lukiolakia ja -asetuksia.

Talon tavat

- Toimin reilusti ja asiallisesti kaikkia muita kohtaan.
- Pidän koulun tilat siistinä.
- Toimin koulun tiloissa ja oppitunneilla siten, että jokaisen on hyvä keskittyä työskentelyyn.
- Saavun oppitunneille ajoissa. Olen velvollinen selvittämään opettajalle poissaoloni opetuksesta.
- En käytä matkapuhelinta tai tietokonetta yksityisasioihin enkä pelaamiseen opetuksen tai koulun yhteisten tilaisuuksien aikana.
- En käytä ulkovaatteita enkä päähineitä oppitunneilla ja ruokailussa.
- Kouluruokailussa noudatan ruokailuaikoja, en etuile ruokajonossa, palautan käyttämäni astiat linjastoon ja olen vastuussa omien jälkieni siivoamisesta.
- Jos tulen kouluun moottorikäyttöisellä ajoneuvolla, parkkeeraan ajoneuvoni niille varatuille parkkipaikoille.

Järjestyssäännöt

1. Olen vastuussa turvallisuudesta opiskeluympäristöstä ja olen velvollinen ilmoittamaan koulun henkilökunnalle, jos epäilen turvallisuuden olevan vaarassa. 1)
2. En tuo kouluun tai pidä hallussani esineitä tai aineita, jotka ovat lain mukaan kiellettyjä tai jotka voivat vaarantaa muiden tai oman turvallisuuteni 1) 4)
3. Olen velvollinen osallistumaan opetukseen, ellei minua ole erikseen vapautettu siitä. 3)
4. Noudatan annettuja ohjeita ja käyttäydyn muita kohtaan huomaavaisesti ja asianmukaisesti. 3) 4)
5. Korvaan koulun omaisuudelle aiheuttamani vahingot. 2) 4)
6. En häiritse opetusta enkä aiheuta muulla tavoin järjestyshäiriöitä. 1) 3) 4)
7. En syyllisty vilppiin kuten plagiointiin tai tekijänoikeusrikkomukseen koulutyössä. 3) 4) 8)
8. En käytä tupakkatuotteita, alkoholia tai muita huumaavia aineita kouluaikana, koulun alueella tai koulun järjestämissä tilaisuuksissa. 1) 3) 4) 5) 6)
9. En kuvaa taitallena muulla tavoin opetustilanteita, opettajia, henkilökuntaa tai opiskelijoita, ellei ole saanut siihen erillistä lupaa. 7)

Lait ja pykälät, joihin järjestyssäännöt perustuvat

1. Lukiolaki 1998/629, 2013/1268
21 §: oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön
2. Vahingonkorvauslaki 412/1974
1 § 2 § 3 §: vahingon aiheuttajan korvausvastuu
3. Lukiolaki 2013/1268
25 §: opiskelijan velvollisuudet
4. Lukiolaki 2013/1268
26 §: kurinpito
5. Tupakkalaki 2016/549
74 §: yleiset tupakointikiellot
6. Alkoholilaki 1994/1143, 2003/616
58 §: nauttimiskiellot
7. Rikoslaki 1889/39, 2000/531
8 §: yksityiselämää loukkaavan tiedon levittäminen
8. Tekijänoikeuslaki 1961/404: tekijänoikeudet

Kurssiluettelo

Kurssikuvaukset ovat koulun kotisivulla kohdassa opiskelu > Opetussuunnitelma 2005

Äidinkieli ja kirjallisuus ÄI

Pakolliset kurssit

- ÄI1 Kieli, teksti ja vuorovaikutus
- ÄI2 Tekstien rakenteita ja merkityksiä (luetaan Kiven Seitsemän veljestä)
- ÄI3 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa
- ÄI4 Tekstit ja vaikuttaminen
- ÄI5 Teksti, tyyli, konteksti
- ÄI6 Kieli, kirjallisuus ja identiteetti

Syventävät kurssit

- ÄI7 Puheviestinnän taitojen syventäminen
- ÄI8 Tekstitalojen syventäminen
- ÄI9 Kirjoittaminen ja nykykulttuuri

Soveltavat kurssit

- ÄIS1 Lukiolaisen lyhyt kielioppi
- ÄIS2 Meidän koulu -vuosikirja
- ÄIS3 Teatterintekijät
- ÄIS4 Teatteritaiteen lukiodiplomi
- ÄIS5 Luova kirjoittaja
- ÄIS6 Kirjallisuuden merkkiteoksia

Kurssien suoritusjärjestys: Äidinkielen ja kirjallisuuden pakollisten kurssien suoritusjärjestys on vapaa, mutta suosituksena on, että ÄI1-kurssi suoritetaan ensimmäisenä. Syventävistä kursseista suositellaan ÄI8-kurssin suorittamista vasta, kun kaikki pakolliset kurssit on suoritettu.

Kurssien arviointi: Pakollisista ja syventävistä kursseista numeroarviointi ja soveltavista kursseista suoritusmerkintä S.

HUOM. Kirjallisuuden tunneilla käsiteltävät, koulusta lainattavat kirjat tulee ehdottomasti palauttaa. Palauttamattomat kirjat täytyy korvata kurssin loppuun mennessä.

Ruotsi RUA (A-kieli)

Pakolliset kurssit

- RUA1 Arkielämää Pohjoismaissa
- RUA2 Ihmiset ympärillämme
- RUA3 Suomi – osa Pohjolaa
- RUA4 Elinympäristömme
- RUA5 Opiskelu ja työ
- RUA6 Kulttuuri ja sen tekijöitä

Syventävät kurssit

- RUA7 Puhu ja ymmärrä paremmin
RUA8 Tiede, talous ja tekniikka

Soveltavat kurssit

- RUAS2 Inför studentexamen

Kurssien suoritusjärjestys: Kurssit 1-5 suositellaan suoritettavaksi numerjärjestyksessä, muiden kurssien suoritusjärjestys vapaa.

Kurssien arviointi: Kurssit 1-8 arvioidaan numeerisesti, soveltavien kurssien suorittamisesta saa suoritusmerkinnän S.

Ruotsi RUB (B1-kieli)

Pakolliset kurssit

- RUB1 Koulu ja vapaa-aika
RUB2 Arkielämää Pohjoismaissa
RUB3 Suomi, Pohjoismaat ja Eurooppa
RUB4 Elämää yhdessä ja erikseen
RUB5 Elinympäristömme

Syventävät kurssit

- RUB6 Puhu ja ymmärrä paremmin
RUB7 Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen

Soveltavat kurssit

- RUBS2 Inför studentexamen

Kurssien suoritusjärjestys: Kurssit 1-5 suositellaan suoritettavaksi numerjärjestyksessä, muiden kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Kurssien arviointi: Kurssit 1-7 arvioidaan numeerisesti, soveltavien kurssien suorittamisesta saa suoritusmerkinnän S.

Englanti ENA (A-kieli)

Pakolliset kurssit

- ENA1 Nuori ja hänen maailmansa
ENA2 Viestintä ja vapaa-aika
ENA3 Opiskelu ja työ
ENA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma
ENA5 Kulttuuri
ENA6 Tiede, talous ja tekniikka

Syventävät kurssit

- ENA7 Luonto ja kestävä kehitys
ENA8 Puhu ja ymmärrä paremmin

Soveltavat kurssit

- ENS2 Ylioppilaskirjoituksiin valmentava kurssi

Kurssien suoritusjärjestys: Kurssit 1-3 suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä, muiden kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Kurssien arviointi: Kurssit 1-8 arvioidaan numeerisesti, soveltavat kurssit suoritusmerkinnällä S.

Saksa SAA (A-kieli)

Pakolliset kurssit

- SAA1 Nuori ja hänen maailmansa
- SAA2 Viestintä ja vapaa-aika
- SAA3 Opiskelu ja työ
- SAA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma
- SAA5 Kulttuuri
- SAA6 Tiede, talous ja tekniikka

Syventävät kurssit

- SAA7 Luonto ja kestävä kehitys
- SAA8 Puhu ja ymmärrä paremmin

Soveltavat kurssit

- SAS2 Ylioppilaskirjoituksiin valmentava kurssi

Kurssien suoritusjärjestys: Kurssit 1-6 suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä.

Kurssien arviointi: Kurssit 1-8 arvioidaan numeerisesti, soveltavat kurssit suoritusmerkinnällä S.

Ranska RAB2 (B2-kieli)

Syventävät kurssit

- RAB21 Vapaa-aika ja harrastukset
- RAB22 Meillä ja muualla
- RAB23 Ennen ja nyt
- RAB24 Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat
- RAB25 Kulttuuri
- RAB26 Yhteinen maapallomme
- RAB27 Tiede ja tekniikka
- RAB28 Luonto ja kestävä kehitys

Saksa SAB2 (B2-kieli)

Syventävät kurssit

- SAB21 Vapaa-aika ja harrastukset
- SAB22 Meillä ja muualla
- SAB23 Ennen ja nyt
- SAB24 Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat
- SAB25 Kulttuuri

- SAB26 Yhteinen maapallomme
- SAB27 Tiede ja tekniikka
- SAB28 Luonto ja kestävä kehitys

Venäjä VEB2 (B2-kieli)

Syventävät kurssit

- VEB21 Vapaa-aika ja harrastukset
- VEB22 Meillä ja muualla
- VEB23 Ennen ja nyt
- VEB24 Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat
- VEB25 Kulttuuri
- VEB26 Yhteinen maapallomme
- VEB27 Tiede ja tekniikka
- VEB28 Luonto ja kestävä kehitys

Kurssien suoritusjärjestys: B2-kielten kurssit suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä.

Espanja EAB3 (B3-kieli)

Syventävät kurssit

- EAB31 Hyvää päivää, hauska tutustua
- EAB32 Näin asiat hoituvat
- EAB33 Vapaa-aika ja harrastukset
- EAB34 Meillä ja muualla
- EAB35 Ennen ja nyt
- EAB36 Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat
- EAB37 Kulttuuri
- EAB38 Yhteinen maapallomme

Ranska RAB3 (B3-kieli)

Syventävät kurssit

- RAB31 Hyvää päivää, hauska tutustua
- RAB32 Näin asiat hoituvat
- RAB33 Vapaa-aika ja harrastukset
- RAB34 Meillä ja muualla
- RAB35 Ennen ja nyt
- RAB36 Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat
- RAB37 Kulttuuri
- RAB38 Yhteinen maapallomme

Saksa SAB3 (B3-kieli)

Syventävät kurssit

- SAB31 Hyvää päivää, hauska tutustua
- SAB32 Näin asiat hoituvat
- SAB33 Vapaa-aika ja harrastukset
- SAB34 Meillä ja muualla
- SAB35 Ennen ja nyt
- SAB36 Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat
- SAB37 Kulttuuri
- SAB38 Yhteinen maapallomme

Venäjä VEB3 (B3-kieli)

Syventävät kurssit

- VEB31 Hyvää päivää, hauska tutustua
- VEB32 Näin asiat hoituvat
- VEB33 Vapaa-aika ja harrastukset
- VEB34 Meillä ja muualla
- VEB35 Ennen ja nyt
- VEB36 Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat
- VEB37 Kulttuuri
- VEB38 Yhteinen maapallomme

Kurssien suoritusjärjestys: B3-kielten kurssit suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä.

Pitkä matematiikka MAA

Pakolliset kurssit

- MAA1 Funktiot ja yhtälöt
- MAA2 Polynomifunktiot
- MAA3 Geometria
- MAA4 Analyyttinen geometria
- MAA5 Vektorit
- MAA6 Todennäköisyys ja tilastot
- MAA7 Derivaatta
- MAA8 Juuri- ja logaritmfunktiot
- MAA9 Trigonometriset funktiot ja lukujonot
- MAA10 Integraalilaskenta

Syventävät kurssit

- MAA11 Lukuteoria ja logiikka
- MAA12 Numeerisia ja algebrallisia menetelmiä
- MAA13 Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi

Soveltavat kurssit

- MAS1 Pitkän matematiikan kertauskurssi
- MAS2 Pitkän matematiikan peruskurssi
- MAS3 Funktioteoria
- MAS4 Pitkän matematiikan harjoituskurssi
- MAS5 Talousmatematiikka
- MAS6 Tilastollinen päättely
- MAS7 Lineaarialgebra

Kurssien suoritusjärjestys: Pakolliset kurssit suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä.

Matematiikan tason vaihtaminen

Tason vaihtamisesta tulee sopia matematiikan opettajan kanssa. Siirryttäessä pitkältä matematiikalta lyhyelle korvautuvat MAB-kurssit *hyväksytysti suoritetuilla* MAA-kursseilla seuraavasti:

korvaava kurssi	korvattava kurssi
MAA1	MAB1
MAA3	MAB2
MAA6	MAB5
MAA7	MAB4
MAA8	MAB3

MAB-kurssin arvosanaksi tulee vastaavan MAA-kurssin arvosana. Muut *hyväksytysti suoritettut* MAA-kurssit jäävät alkuperäisiksi kurssisuorituksiksi vain suoritus-merkinnällä, hylätyt ja kesken jääneet MAA-kurssit poistetaan. MAB-kurssit eivät korvaa MAA-kursseja, poikkeuksena MAB7 joka korvaa kurssin MAS5.

Lyhyt matematiikka MAB

Pakolliset kurssit

- MAB1 Lausekkeet ja yhtälöt
- MAB2 Geometria
- MAB3 Matemaattisia malleja I
- MAB4 Matemaattinen analyysi
- MAB5 Tilastot ja todennäköisyys
- MAB6 Matemaattisia malleja II

Syventävät kurssit

- MAB7 Talousmatematiikka
- MAB8 Matemaattisia malleja III

Soveltavat kurssit

- MBS1 Lyhyen matematiikan kertauskurssi
- MBS2 Lyhyen matematiikan peruskurssi
- MBS3 Funktiot

MBS4 Tilastollinen päättely

Kurssien suoritusjärjestys: Kurssi MBS2 suositellaan suoritettavaksi ennen pakollisia kurseja. Muuten suoritusjärjestys on edellä esitetty järjestys, ellei opettajan kanssa toisin sovita.

Biologia BI

Pakolliset kurssit

BI1 Eliömaailma

BI2 Solu ja perinnöllisyys

Syventävät kurssit

BI3 Ympäristöekologia

BI4 Ihmisen biologia

BI5 Bioteknologia

Soveltavat kurssit

BIS1 Biologinen tutkimus

BIS2 Biologian harrastuskurssi

BIS3 Survival-kurssi

BIS4 Lapin-vaellus

BIS5 Biologian kertauskurssi

Maantiede GE

Pakolliset kurssit

GE1 Sininen planeetta

GE2 Yhteinen maailma

Syventävät kurssit

GE3 Riskien maailma

GE4 Aluetutkimus

Soveltavat kurssit

GES1 Kehitysmaiden maantiede

GES2 World today – maailma tänään

GES3 Tähtitiede

GES4 Lapin-vaellus

GES5 Maantieteen kertauskurssi

Fysiikka FY

Pakollinen kurssi

FY1 Fysiikka luonnontieteenä

Syventävät kurssit

FY2 Lämpö

FY3 Aallot

FY4 Liikkeen lait

FY5 Pyöriminen ja gravitaatio
FY6 Sähkö
FY7 Sähkömagnetismi
FY8 Aine ja säteily

Soveltavat kurssit

FYS1 Fysiikan kertauskurssi
FYS2 Fysiikan työkurssi
FYS3 Tähtitiede
FYS4 Fysiikan matemaattiset menetelmät

Kurssien suoritusjärjestys: FY1 suoritetaan ennen syventäviä ja soveltavia kursseja. Syventävien kurssien luonteva suoritusjärjestys on kurssien numerojärjestys niille, jotka aikovat suorittaa kaikki syventävät kurssit. Muista kurssien suoritusjärjestyksistä on neuvoteltava ao. opettajien kanssa.

Kemia KE

Pakollinen kurssi

KE1 Ihmisen ja elinympäristön kemia

Syventävät kurssit

KE2 Kemian mikromaailma
KE3 Reaktiot ja energia
KE4 Metallit ja materiaalit
KE5 Reaktiot ja tasapaino

Soveltavat kurssit

KES1 Kemian kertauskurssi
KES2 Kemian työkurssi

Kurssien suoritusjärjestys: Pakollisen KE1-kurssin suorittamisen jälkeen kemian syventävien ja soveltavien kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Uskonto UE

Pakolliset kurssit

UE1 Uskonnon luonne ja merkitys
UE2 Kirkko, kulttuuri ja yhteiskunta
UE3 Ihmisen elämä ja etiikka

Syventävät kurssit

UE4 Uskontojen maailmat
UE5 Mihin suomalainen uskoo?

Soveltavat kurssit

UES1 Uskonto elokuvassa
UES2 Uskonnon kertauskurssi

Ortodoksinen uskonto UO

Pakolliset kurssit

UO1 Ortodoksinen maailma

UO2 Uskonoppi ja etiikka

UO3 Raamattutieto

Syventävät kurssit

UO4 Uskontojen maailmat

UO5 Ortodoksinen Suomi

Filosofia FI

Pakollinen kurssi

FI1 Johdatus filosofiseen ajatteluun

Syventävät kurssit

FI2 Filosofinen etiikka

FI3 Tiedon ja todellisuuden filosofia

FI4 Yhteiskuntafilosofia

Soveltava kurssi

FIS1 Filosofian kertauskurssi

Kurssien suoritusjärjestys: Pakollisen FI1-kurssin jälkeen suoritusjärjestys on vapaa.

Elämäkatsomustieto ET

Elämäkatsomustiedon pakolliset kurssit järjestetään vuorovuosin.

Pakolliset kurssit

ET1 Hyvä elämä

ET2 Maailmankuva

ET3 Yksilö ja yhteisö

Syventävät kurssit

ET4 Kulttuuriperintö ja identiteetti

ET5 Maailman selittäminen katsomusperinteissä

Soveltava kurssi

ETS1 Elämäkatsomustiedon kertauskurssi

Psykologia PS

Pakollinen kurssi

PS1 Psykykinen toiminta, oppiminen ja vuorovaikutus

Syventävät kurssit

PS2 Ihmisen psykykinen kehitys

PS3 Ihmisen tiedonkäsittelyn perusteet
PS4 Motivaatio, tunteet ja älykäs toiminta
PS5 Persoonallisuus ja mielenterveys

Soveltavat kurssit

PSS1 Minä ja muut
PSS2 Soveltava psykologia
PSS3 Psykapsyykkaus

Kurssien suoritusjärjestys: Pakollisen PS1-kurssin jälkeen suoritusjärjestys on vapaa.

Historia HI

Pakolliset kurssit

HI1 Ihminen, ympäristö ja kulttuuri
HI2 Eurooppalainen ihminen
HI3 Kansainväliset suhteet
HI4 Suomen historian käännekohtia

Syventävät kurssit

HI5 Suomen vaiheet esihistoriasta autonomian aikaan
HI6 Kulttuurien kohtaaminen

Soveltavat kurssit

HIS1 Maailmantilanne nyt
HIS2 Antiikin maailma
HIS3 Kaupunkihistorian kurssi
HIS4 Historian kertauskurssi

Kurssien suoritusjärjestys: Pakolliset kurssit suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä, muiden kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Yhteiskuntaoppi YH

Pakolliset kurssit

YH1 Yhteiskuntatieto
YH2 Taloustieto

Syventävät kurssit

YH3 Kansalaisen lakitieto
YH4 Eurooppalaisuus ja Euroopan unioni

Soveltavat kurssit

YHS1 Yritystalous
YHS2 Yhteiskuntaopin kertauskurssi
YHS3 Yhteiskunta NYT

Musiikki MU

Pakolliset kurssit

MU1 Musiikki ja minä
MU2 Moniääninen Suomi

Syventävät kurssit

MU3 Ovet auki musiikille
MU4 Musiikki viestii ja vaikuttaa
MU5 Musiikkiprojekti

Soveltavat kurssit

MUS1 Lauluyhtye
MUS2 Vapaa säestys
MUS3 Pop- ja rockmusisointi
MUS4 Musiikkiesitykset I
MUS5 Musiikkiesitykset II
MUS6 Musiikin lukiodiplomi

Kurssien suoritusjärjestys: Pakolliset kurssit suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä. Syventävien ja soveltavien kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Kuvataide KU

Pakolliset kurssit

KU1 Minä, kuva ja kulttuuri
KU2 Ympäristö, paikka ja tila

Syventävät kurssit

KU3 Media ja kuvien viestit
KU4 Taiteen kuvista omiin kuviin
KU5 Nykytaiteen työpaja

Soveltavat kurssit

KUS1 Piirustus ja maalaus
KUS2 Valokuvaus ja kuvankäsittely
KUS3 Arkkitehtuuri ja muotoilu
KUS4 Mediataito
KUS5 Kuvataiteen lukiodiplomi
KUS6 Kokonaisilmäyksen työpaja
KUS7 Meidän koulu -vuosikirja

HUOM! Lukion kuvataidekursseja tulee olla suoritettuina vähintään neljä ennen lukiodiplomi-kurssille osallistumista.

Kurssiensuoritusjärjestys: Pakolliset kurssit suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä. Syventävien ja soveltavien kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Liikunta LI

Pakolliset kurssit

LI1 Taitoa ja kuntoa

LI2 Liikuntaa yhdessä ja erikseen

Syventävät kurssit

LI3 Virkisty liikunnasta

LI4 Yhdessä liikkuen

LI5 Kuntoliikunta

Soveltavat kurssit

LIS1 Mailapelit

LIS2 Vanhat tanssit

LIS3 Kilpavalmennus I

LIS4 Kilpavalmennus II

LIS5 Fitness-kuntokurssi

LIS6 Kuntosalikirssi

LIS7 Liikunnan lukiodiplomi

LIS8 Lapin-vaellus

Kurssien suoritusjärjestys: Pakolliset liikuntakurssit aloitetaan välittömästi syksyllä lukio-opiskelun alkaessa. Syventäviä ja soveltavia kursseja voi valita pakollisten kurssien lisäksi ja niiden suorittamisen jälkeen. Soveltavan liikunnan tanssikurssi sopii parhaiten toisen lukiovuoden ohjelmaan.

Terveystieto TE

Pakollinen kurssi

TE1 Terveyden perusteet

Syventävät kurssit

TE2 Nuoret, terveys ja arkielämä

TE3 Terveys ja tutkimus

Soveltava kurssi

TES1 Terveystiedon kertauskurssi

Pakollinen terveystiedon kurssi suositellaan ensimmäisen lukiovuoden kurssivalintaan.

Opinto-ohjaus OP

Pakollinen kurssi

OP1 Koulutus, työ ja tulevaisuus

Opinto-ohjauksen pakollinen kurssi jakaantuu lukiovuosille siten, että ensimmäisen lukiovuoden (0,3 kurssia) aikana keskitytään lukio-opiskeluun ja opiskelutapoihin liittyviin asioihin. Toisena lukiovuotena (0,3 kurssia) pääpaino on ylioppilastutkintoon liittyvissä asioissa, jatko-opintoihin orientoitumisessa ja työelämäntietoudessa. Kolmannen opiskeluvuoden (0,4 kurssia) aikana syvennetään jatkokoulutus- ja uranvalintatietoutta.

Syventävä kurssi

OP2 Opiskelu, työelämä ja ammatinvalinta

Soveltava kurssi

OPS1 Ohjauspassi

Tietotekniikka AT

Soveltavat kurssit

- ATS1 Tietotekniikan käyttötaito
- ATS2 Työpajakurssi
- ATS3 Ohjelmointikurssi 1 (Java-kieli)
- ATS4 Ohjelmointikurssi 2 (C-kielet)
- ATS5 Tietokoneen ajokortti
- ATS6 Tietokone ilmaisuvälineenä
- ATS7 Tiedonhallinta
- ATS8 Taulukkolaskenta
- ATS9 Lehden taitto
- ATS10 Sähköposti- ja kotisivukurssi

Kurssien suoritusjärjestys: Tietotekniikan kurssit voi suorittaa vapaasti haluamassaan järjestyksessä.

Oppikirjat lukuvuodeksi 2017-2018

3. vuositason oppikirjat (vanha ops 2005)

Huom! e-Oppi Oy:n sähköiset oppikirjat ostetaan koulun kautta kurssin alkaessa.

Äidinkieli ja kirjallisuus

- ÄI6-ÄI9 Särnä. Suomen kieli ja kirjallisuus. Oppikirja. Otava
Kielikirja. Sanoma Pro
Ylioppilastekstejä 2017. ÄOL/SKS

Ruotsi A-kieli

- RUA7-RUA8 Inne, kurssikirjat 7-8, Finn Lectura
- RUAS2 ei oppikirjaa

Ruotsi B-kieli

- RUB6, RUB7 Precis 6 ja 7, (normaali/e-kirja) SanomaPro
- RUBS2 Grip chansen abi! e-Oppi Oy

Englanti A-kieli

- ENA7-ENA8 Open Road 7 ja 8
- ENS2 Capital Englannin e-kielioppi, e-Oppi Oy

Saksa A-kieli

- SAA7-SAA8, SAAS2 opettajan jakama materiaali
- Tipp, Saksan kielioppi ja harjoitukset. Otava

Ranska B2-kieli

- RAB27-RAB28 Voilà, kirja 6, Otava

Saksa B2-kieli

SAB27-28 opettajan jakama materiaali
Tipp, Saksan kielioppi ja harjoitukset. Otava

Venäjä B2-kieli

VEB26-VEB27 Pora! 3 Venäjää aikuisille, Otava

Espanja B3-kieli

EAB37-EAB38 ;Dime! 4, Otava

Ranska B3-kieli

RAB39-RAB310 Voilà, kirja 6, Otava

Saksa B3-kieli

SAB39-310 opettajan jakama materiaali
Tipp, Saksan kielioppi ja harjoitukset. Otava

Venäjä B3-kieli

VEB38-VEB39 Pora! 3 Venäjää aikuisille, Otava

Matematiikka, pitkä

MAOL:n matematiikan, fysiikan ja kemian taulukot

MAA10 Pitkä matematiikka, kurssikirjat 10, (normaali / e-kirja). Sanoma Pro

MAA12-13 Pitkä matematiikka, kurssikirjat 12-13, (normaali / e-kirja).

Sanoma Pro

MAS1-MAS4 ei oppikirjaa

MAS5 SIGMA 7, Sanoma Pro

Matematiikka, lyhyt

MAOL:n matematiikan, fysiikan ja kemian taulukot

MAB7-MAB8 SIGMA, kurssikirjat 7-8

MBS1 YO Lyhyt matematiikka, Sanoma Pro

MBS2 ja MBS3 ei oppikirjaa

Fysiikka (myös uudempi painos kelpaa)

FY7 Fysiikka 7, 1.-3. painos 2013, Sanoma Pro

FY8 Fysiikka 8, 1.-4. painos 2012, Sanoma Pro

FYS1 YO Fysiikka, 1.-2. painos 2015, Sanoma Pro

Kemia

KE3-KE5 Mooli, kirjat 3-5 (normaali/e-kirja), Otava

KES1 Abi kemia + ratkaisuvihko, Otava

Biologia

BI5 Bios 5 Bioteknologia, Sanoma Pro

BIS5 Yo kertauskirja Biologia, Sanoma Pro

Maantiede

GE3 Manner 3, Riskien maailma, Otava

Uskonto, ev.lut.

- UE2 Kirkkohistorian ja kirkkotiedon arkki, Edita
UE3 Theo Oikein väärin Etiikka, Otava
UE4 Uskonnon matkakirja, uskonnot tänään, Kirjapaja
UE5 Uskonnon matkakirja, suomalainen uskonto, Kirjapaja

Uskonto, ortodok.

- UO1 Kirkon historia, OKJ
UO2 Etiikka ja dogmatiikka
UO3 Ortodoksinen raamattutieto

Elämäkatsomustieto

- ET1 Dialogi hyvästä yhteiskunnasta, Sanoma Pro
ET2 Dialogi tiedosta ja maailmankuvista, Sanoma pro
ET3 Dialogi yksilöstä ja yhteisöstä, Sanoma Pro

Filosofia

- HUOM! Kirjat ovat uuden OPSin mukaisia!
FI2 Etiikka (LOPS 2016), Tabletkoulu (e-kirja ja oppimisympäristö)
FI3 FI3 , tiede ja todellisuus (LOPS 2016),
Tabletkoulu (e-kirja ja oppimisympäristö)
FI4 FI4 Yhteiskuntafilosofia (LOPS 2016),Tabletkoulu (e-kirja ja oppimisympäristö)

Historia

- HI4 Forum IV Suomen historian käännekohtia, Otava (normaali / e-kirja)

Yhteiskuntaoppi

- YH2 Forum 2 uusi taloustieto, Otava (normaali / e-kirja)
YH3 Jokaisen oikeustieto. Sanoma pro
YH4 EU-perusteos. Ilmaisen kirjan voi hankkia Eurooppatiedotuksesta.

Psykologia

- PS4 Skeema 4 Motivaatio, tunteet ja taitava ajattelu. Edita, 2013.
PS5 Skeema 5 Persoonallisuus ja mielenterveys. Edita, 2014.
PSS2 ja PSS3 Ei oppikirjaa.

Terveystieto

- TE2 Virtaa - Nuoret, terveys ja arkielämä, Atena
TE3 Virtaa - terveys ja tutkimus, Atena(ei pakollinen, mutta suositellaan kirjoittajille)
TES1 Virtaa - Kertauskirja (ei pakollinen, mutta suositellaan kirjoittajille)

Opinto-ohjaus, musiikki ja kuvataide

- Ei oppikirjaa.